

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 40/20

Luxemburg, 2 aprilie 2020

Hotărârea în cauzele conexe C-715/17, C-718/17 și C-719/17
Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă

Prin refuzul de a se conforma mecanismului de transfer temporar al solicitanților de protecție internațională, Polonia, Ungaria și Republica Cehă nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din dreptul Uniunii

Aceste state membre nu pot invoca nici responsabilitățile lor în materie de menținere a ordinii publice și de apărare a securității interne, nici pretinsa disfuncționalitate a mecanismului de transfer pentru a se sustrage de la aplicarea acestui mecanism

În Hotărârea Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă (Mecanism de transfer temporar al solicitanților de protecție internațională) (C-715/17, C-718/17 și C-719/17), pronunțată la 2 aprilie 2020, **Curtea a admis acțiunile în constatarea neîndeplinirii obligațiilor introduse de Comisie împotriva acestor state membre prin care se urmărea să se constate că**, prin faptul că nu au indicat la intervale regulate și cel puțin o dată la trei luni un număr adecvat de solicitanți de protecție internațională care pot fi transferați rapid pe teritoriul lor respectiv și prin faptul că nu au pus în aplicare, în consecință, obligațiile ulterioare de transfer care le reveneau, **aceste state membre nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din dreptul Uniunii**. Pe de o parte, Curtea a constatat **existența unei nerespectări în ceea ce privește cele trei state membre vizate a unei decizii pe care Consiliul a adoptat-o în vederea transferului, pe o bază obligatorie, din Grecia și din Italia a 120 000 de solicitanți de protecție internațională către celelalte state membre ale Uniunii**¹. Pe de altă parte, Curtea a constatat că **Polonia și Republica Cehă nu și-au îndeplinit nici obligațiile care decurg dintr-o decizie anterioară pe care Consiliul a adoptat-o în vederea transferului, pe o bază obligatorie, din Grecia și din Italia 40 000 de solicitanți de protecție internațională către celelalte state membre ale Uniunii**². Ungaria, la rândul său, nu era obligată să aplice măsurile de transfer prevăzute de această din urmă decizie.

În luna septembrie a anului 2015, ținând seama de situația de urgență legată de sosirea resortisanților țărilor terțe în Grecia și în Italia, Consiliul a adoptat deciziile citate anterior (denumite în continuare „deciziile de transfer”). În temeiul acestor decizii³, în luna decembrie a anului 2015, Polonia a indicat că 100 de persoane puteau fi transferate rapid pe teritoriul său. Cu toate acestea, ea nu a efectuat aceste transferuri și nu și-a asumat niciun angajament ulterior de transfer. Ungaria, la rândul său, nu a indicat în niciun moment un număr de persoane care puteau fi transferate pe teritoriul său în temeiul deciziei de transfer care era obligatorie pentru aceasta și nu a efectuat niciun transfer. În sfârșit, în luna februarie și în luna mai a anului 2016, Republica Cehă a indicat, în temeiul deciziilor de transfer⁴, un număr de 50 de persoane care puteau fi transferate pe teritoriul său. 12 persoane au fost efectiv transferate din Grecia, însă Republica Cehă nu și-a mai asumat niciun angajament ulterior de transfer.

Prin prezenta hotărâre, Curtea a **respins** mai întâi **argumentul invocat de cele trei state membre vizate potrivit căruia acțiunile Comisiei sunt inadmisibile întrucât, în urma expirării**

¹ Decizia (UE) 2015/1601 a Consiliului din 22 septembrie 2015 de instituire a unor măsuri provizorii în domeniul protecției internaționale în beneficiul Italiei și al Greciei (JO 2015, L 248, p. 80). Validitatea acestei decizii făcea obiectul cauzelor conexe [C-643/15 și C-647/15](#), Slovacia și Ungaria/Consiliul; a se vedea de asemenea comunicatul de presă [nr. 91/17](#).

² Decizia (UE) 2015/1601 a Consiliului din 14 septembrie 2015 de instituire a unor măsuri provizorii în domeniul protecției internaționale în beneficiul Italiei și al Greciei (JO 2015, L 239, p. 146).

³ Articolul 5 alineatul (2) din fiecare dintre aceste decizii.

⁴ Articolul 5 alineatul (2) din fiecare dintre aceste decizii.

perioadei de aplicare a deciziilor de transfer, survenită la 17 și, respectiv, la 26 septembrie 2017, nu mai este posibilă remedierea pretinselor neîndepliniri ale obligațiilor. În această privință, Curtea a amintit că o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor este admisibilă în cazul în care Comisia se limitează să solicite constatarea existenței neîndeplinirii invocate a obligațiilor, în special în situații precum cele în discuție în prezentele cauze, în care actul de drept al Uniunii a cărui încălcare se invocă a încetat definitiv să se mai aplice după data expirării termenului stabilit în avizul motivat, și anume 23 august 2017. În plus, **constatarea unei neîndepliniri a obligațiilor continuă să comporte un interes material, în special în vederea stabilirii temeiului răspunderii care îi revine unui stat membru, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor sale față de alte state membre, față de Uniune sau față de particulari.**

Cu privire la fond, Polonia și Ungaria susțineau în special că aveau dreptul să lase neaplicate deciziile de transfer în temeiul articolului 72 TFUE, potrivit căruia dispozițiile Tratatului FUE referitoare la spațiul de libertate, securitate și justiție, din care face parte în special politica de azil, nu aduc atingere exercitării responsabilităților care revin statelor membre pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne. În această privință, Curtea a considerat că, în măsura în care articolul 72 TFUE constituie o dispoziție derogatorie de la normele generale ale dreptului Uniunii, el trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte. Astfel, **acest articol nu conferă statelor membre puterea de a deroga de la dispoziții ale dreptului Uniunii prin simpla invocare a intereselor legate de menținerea ordinii publice și de apărarea securității interne, ci le impune să dovedească necesitatea de a recurge la derogarea prevăzută la acest articol pentru a-și exercita responsabilitățile în aceste materii.**

În acest context, Curtea a arătat că, în temeiul deciziilor de transfer, **era necesar să se ia în considerare securitatea națională și ordinea publică pe tot parcursul procedurii de transfer până la transferul efectiv al solicitantului de protecție internațională. În această privință, Curtea a apreciat că autorităților competente ale statelor membre de transfer trebuie să li se recunoască o marjă largă de apreciere atunci când acestea stabilesc dacă există motive întemeiate pentru a considera că un resortisant al unei țări terțe al cărui transfer este preconizat constituie un pericol pentru securitatea națională sau pentru ordinea publică pe teritoriul lor. Cu privire la acest aspect, Curtea a arătat că noțiunea de „pericol pentru securitatea națională sau ordinea publică”, în sensul deciziilor de transfer⁵, trebuie interpretată în sensul că acoperă amenințările atât actuale, cât și potențiale la adresa securității naționale sau a ordinii publice. Curtea a precizat totuși că, pentru a se prevala de motivele citate anterior, autoritățile menționate **trebuie să se întemeieze, în urma unei examinări de la caz la caz, pe elemente concordante, obiective și precise care să permită să se suspecteze că solicitantul în cauză reprezintă un pericol actual sau potențial. În consecință, ea a statuat că dispozitivul prevăzut de aceste dispoziții se opunea ca, în cadrul procedurii de transfer, un stat membru să invoce în mod peremptoriu, numai în scopul prevenției generale și fără a stabili un raport direct cu un caz individual, articolul 72 TFUE pentru a justifica o suspendare sau chiar o încetare a punerii în aplicare a obligațiilor care îi revin în temeiul deciziilor de transfer.****

Pronunțându-se în continuare cu privire la motivul întemeiat de Republica Cehă pe disfuncționalitatea mecanismului de transfer în discuție, Curtea a arătat că nu se poate admite, fără a se permite să se aducă atingere obiectivului de solidaritate inerent deciziilor de transfer, precum și caracterului obligatoriu al acestor acte, ca un stat membru să se poată întemeia pe aprecierea sa unilaterală a pretinsei lipse de eficacitate sau chiar a pretinsei disfuncționalități a mecanismului de transfer stabilit prin actele menționate pentru a se sustrage de la orice obligație de transfer care îi revine în temeiul aceluiași acte. În sfârșit, amintind caracterul obligatoriu, începând de la adoptarea lor și în perioada lor de aplicare, al deciziilor de transfer pentru Republica Cehă, Curtea a arătat că acest stat membru era obligat să se conformeze obligațiilor de transfer impuse prin aceste decizii independent de furnizarea altor tipuri de ajutoare Republicii Elene și Republicii Italiene.

⁵ Articolul 5 alineatele (4) și (7) din fiecare dintre aceste decizii.

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293